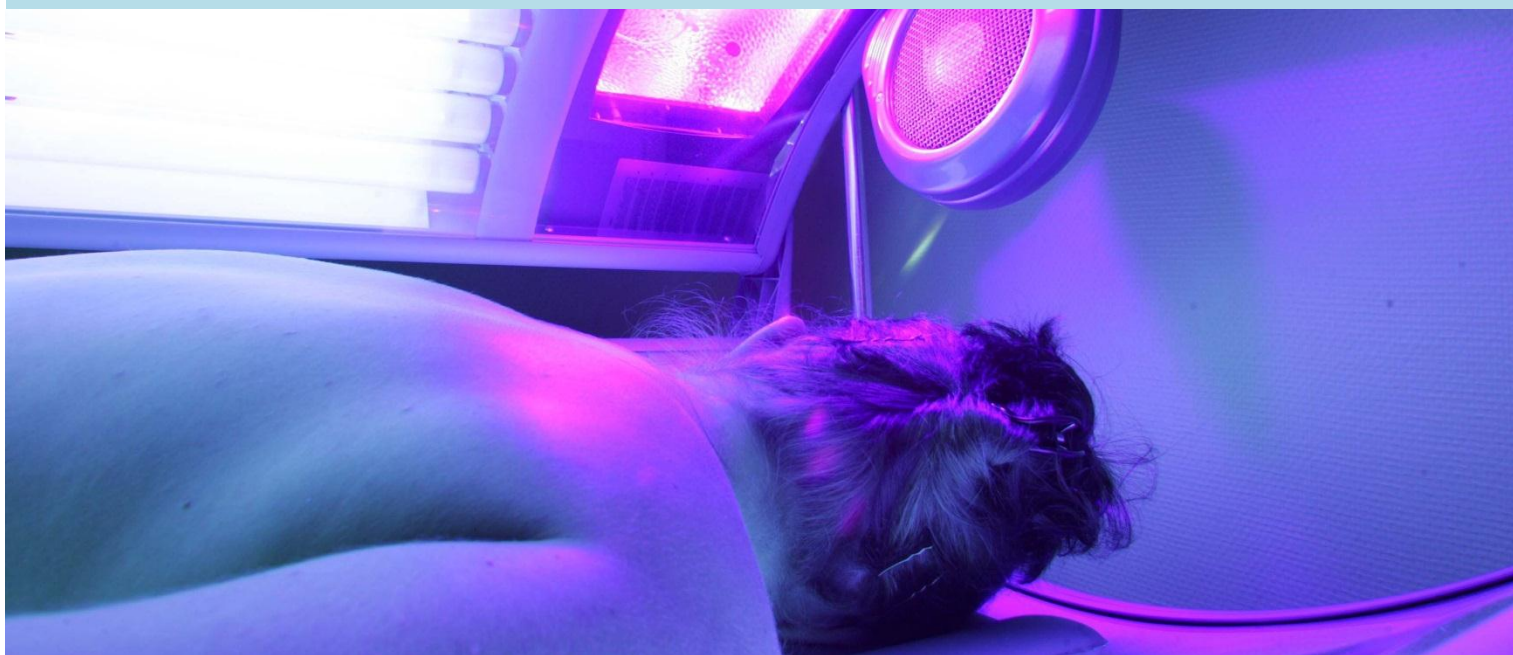

Voksne danskeres solarievaner 2012

– en kortlægning

Voksne danskeres solarievaner 2012 – en kortlægning

Denne rapport er udarbejdet af Solkampagnens evalueringsenhed Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne (CEDs) ved:

Lilie Darsø

- Studentervedhjælper, stud.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)

Christine Lind Behrens

- Analyse- og evalueringskonsulent, cand.scient.san.publ. (Folkesundhedsvidenskab)
- Ansvarlig kontaktperson for denne kortlægning – kan kontaktes på behrens@cancer.dk og tlf: 35 25 77 36)

Uddrag, herunder figurer, tabeller og kortere citater, er tilladt med kildeangivelse:

Darsø L. & Behrens CL.

Voksne danskeres solarievaner 2012

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) 2014

Kræftens Bekæmpelse

Strandboulevarden 49

2100 København Ø

Telefon 3525 7500

Rapporten findes på www.skrunedforsolen.dk

Forsidebillede: Colourbox

ISBN: 978-87-7064-214-9

Copyright ©

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba)

Januar 2014.

Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne arbejder for at nedbringe danskernes solarieforbrug, fordi risikoen for at udvikle modermærkekræft i høj grad hænger sammen med den adfærd, vi har i solen og solariet. Vores indsats er afstemt med verdenssundhedsorganisationen WHO, der siden 2009 har karakteriseret uv-stråling fra solarier som kræftfremkaldende.

Danskerne går mindre i solarium end tidligere, og det er glædeligt. Det er dog fortsat omkring hver tiende dansker i alderen 15-64 år, der vælger at lægge sig under de kunstige uv-stråler. Samtidig er en fortsat kampagneindsats vigtig i lyset af, at Danmark ligger på en fjerdeplads på verdensplan, når det gælder antal nye årlige tilfælde af modermærkekræft.

Der findes ikke en nedre, sikker grænse for, hvor meget man kan gå i solarium uden at løbe en sundhedsrisiko. Men international forskning viser, at man har 20 procent øget risiko for at få modermærkekræft, hvis man bruger solarium, og 60 procent øget risiko, hvis man går i solarium, før man fylder 35 år. Kampagnens sigte er derfor, at andelen af solariebrugere i Danmark bliver ved med at falde, så vi på længere sigt kan opleve, at færre danskere får kræft i huden. Og derfor vil vi fortsat informere danskerne om, at solariebesøg kan have sundhedskonsekvenser.

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne ser gerne, at informationsindsatsen en dag vil gå hånd i hånd med lovgivning, så sikkerheden i de danske solcentre højnes. I Danmark har vi ingen aldersgrænse for, hvem der må gå i solarium, i modsætning til vore nabolande England, Tyskland, Norge, Finland og Island, som alle har indført en aldersgrænse på 18 år.

Rapporten her viser, at den danske befolkning bakker op om en national aldersgrænse og at opbakningen har været støt stigende siden 2007. Rapporten viser også, at størstedelen af de adspurgte forældre ikke ønsker, at deres ældste barn går i solarium.

Uanset om Danmark følger den internationale kurs og vedtager en politisk fastsat aldersgrænse eller ej, er det vigtigt at slå fast, at solariebrug er risikoadfærd for alle, unge som gamle. Og som forælder kan man tænke over, at ens egne sol- og solarievaner spiller en vigtig rolle for, om ens børn går i solarium – før eller siden.

København, januar 2014

Peter Dalum, projektchef i Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne

---

Indhold

Sammenfatning	1
1. Indledning.....	3
2. Voksne danskeres brug af solarium	7
3. Årsager til solariebrug	11
4. Solskoldninger efter solariebesøg	12
5. Forældres holdning til deres barns solariebrug	13
6. Holdning til en aldersgrænse på 18 år for solariebrug.....	15
7. Metode.....	17
Litteraturliste.....	19

Sammenfatning

I denne rapport beskrives 26-64-årige danskeres solarievaner i 2012¹. Kortlægningen er baseret på data fra 3.224 respondenter i alderen 26-64 år, som er nationalt repræsentative på køn og alder.

Voksne danskeres brug af solarium

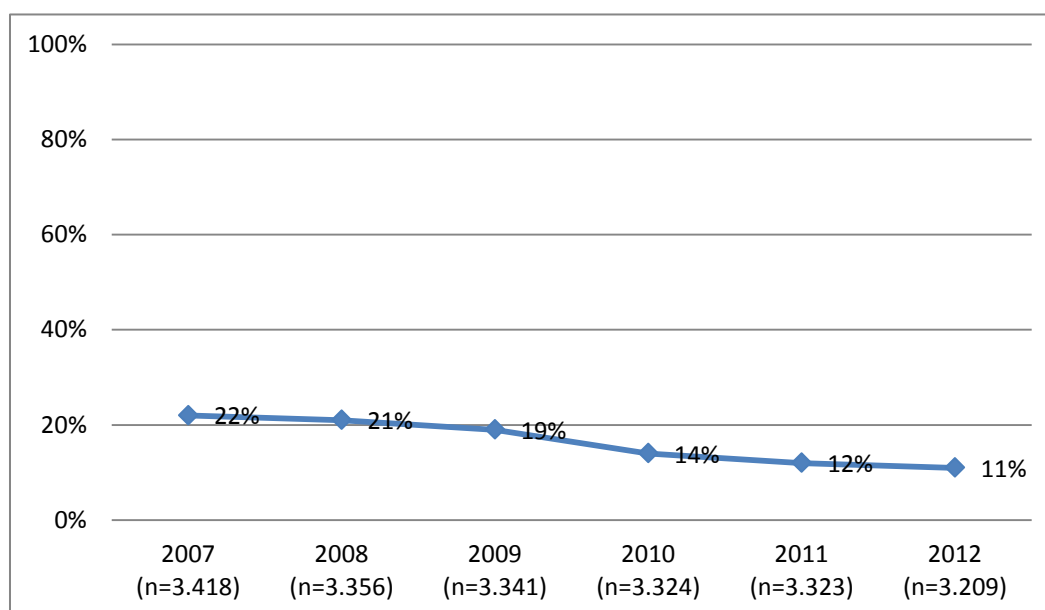
Der er 11 % af de 26-64-årige, der har brugt solarium inden for det seneste år. Kortlægningen viser, der er flere solariebrugere blandt kvinder end blandt mænd (13 % mod 9 %), og flere solariebrugere blandt 26-49-årige end blandt 50-64-årige (13 % mod 7 %). Andelen af solariebrugere er størst i Region Syddanmark (13 %) og i Region Nordjylland (13 %) og mindst i Region Hovedstaden (8 %). Andelen af hhv. forældre og ikke-forældre, der går i solarium, er næsten ens, men andelen, der *aldrig* har været i solarium, er langt større blandt ikke-forældre end blandt forældre (54 % mod 39 %).

Sammenhængen mellem solariebrug og uddannelsesniveau er ikke entydig. Andelen af solariebrugere er *lavest* blandt respondenter med lang videregående uddannelse (7 %). Ser man bort fra respondenter med lang videregående uddannelse, er der til gengæld en tendens til, at andelen af solariebrugere stiger med stigende uddannelsesniveau (fra 9 % til 15 %).

De voksne danskere går især i solarium i vinterhalvåret fra november til marts.

Andelen af voksne solariebrugere er halveret fra 2007 (22 %) til 2012 (11 %) (figur A).

Figur A. Udviklingen i andelen af 26-64-årige respondenter, der bruger solarium fra 2007 til 2012.

Årsager til at bruge solarium

Danskerne går især i solarium, fordi de har et ønske om at være brune, og fordi de oplever velvære ved at gå i solarium. Hver tredje af solariebrugerne angiver desuden, at de går i solarium for at forberede huden til ferien, og ca. hver sjette (16 %) angiver, at de går i solarium for at få D-vitamin.

¹ Data er indsamlet for perioden september 2011 til september 2012. Denne periode omtales i rapporten som danskernes solarievaner i 2012.

Solskoldninger efter solariebesøg

Der er 5 % af solariebrugerne, der har oplevet at blive solskoldet efter at have brugt solarium inden for det seneste år.

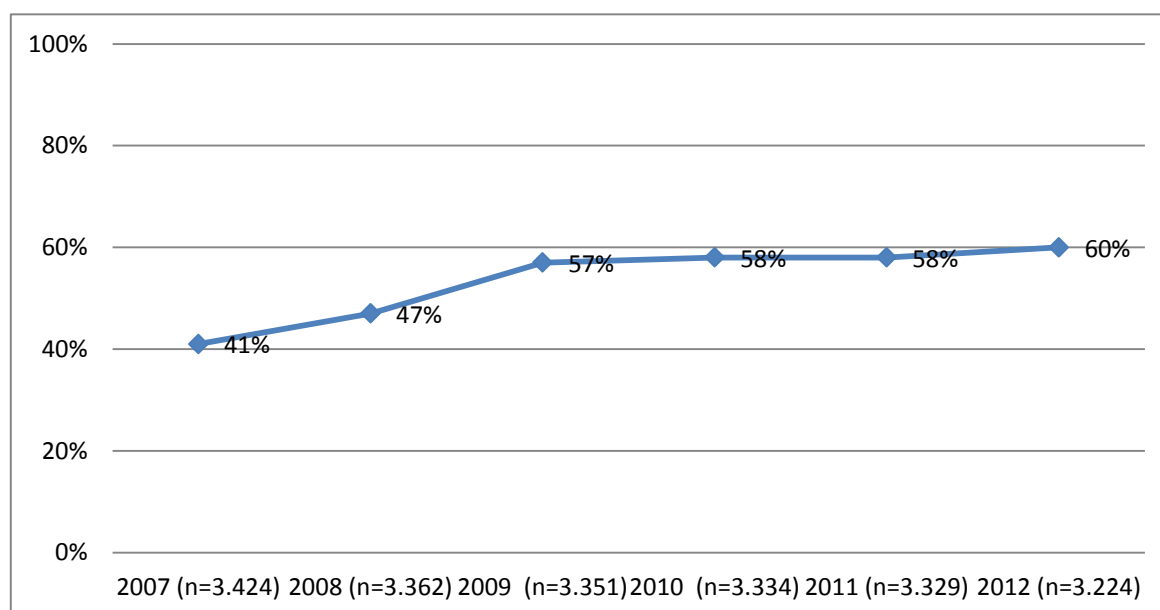
Forældres holdning til deres barns solariebrug

Der er 15 % af de forældre, som har mindst ét barn mellem 12 og 17 år, der vil lade deres barn gå i solarium. På trods af, at flere kvinder end mænd går i solarium, er det især fædre, der ikke har noget imod, at deres barn går i solarium. Blandt fædre angiver 20 %, at deres barn gerne må gå i solarium sammenlignet med 11 % af mødre. Jo ældre barnet bliver, jo større bliver andelen af forældre, der mener, at det er i orden, at barnet går i solarium.

Holdning til en aldersgrænse for solariebrug på 18 år

Der er 60 % af danskerne, mener, at det skal være forbudt for børn og unge under 18 år at gå i solarium. Det er særligt kvinderne (65 %) og de 50-64-årige (63 %), samt ikke-solariebrugerne (62 %), der bakker op om en aldersgrænse. Der er 40 % af solariebrugerne, som går ind for en aldersgrænse. Opbakningen er steget fra 41 % i 2007 til 60 % i 2012 (se figur B).

Figur B. Udviklingen i opbakningen til en aldersgrænse på 18 år for solariebrug. Blandt 26-64-årige danskere fra 2007-2012.

1. Indledning

Denne rapport er en kortlægning af voksne danskeres solarievaner i 2012². Rapporten beskriver først 26-64-årige danskeres brug af solarium, årsager til brug af solarium, og solskoldninger efter solariebesøg. Dernæst undersøges forældres holdning til deres børns solariebrug, og afslutningsvis undersøges danskernes holdning til en aldersgrænse for solariebrug på 18 år.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne (CEDS).

Formål

Formålet med rapporten er at give offentligheden – herunder politikere og presse – et billede af voksne danskeres solarievaner i 2012 og udviklingen i danskernes solarievaner i perioden 2007-2012. Rapporten bruges desuden internt i Solkampagnen til at målrette den fremtidige indsats. Rapporten offentliggøres i forbindelse med en anden rapport omhandlende børn og unges solarievaner, som har fokus på de 5-25-åriges solarieadfærd³.

Baggrund

Solarier er kræftfremkaldende

The World Health Organization (WHO) slog i 2009 fast, at uv-stråling fra solarier er kræftfremkaldende (IARC, 2010). Der er en 20 % øget risiko for at få modermærkekræft, hvis man bruger solarium, og går man i solarium, før man fylder 35 år, er risikoen øget med 60 % (Boniol et al, 2012). Desuden vil risikoen for at få modermærkekræft stige yderligere, jo oftere man bruger solarium (Boniol et al, 2012).

Modermærkekræft er den mest alvorlige form for kræft i huden⁴. Årligt registreres ca. 1.800⁵ nye tilfælde af modermærkekræft i Danmark, og Danmark ligger på en international 4. plads, når det kommer til antal nye tilfælde af modermærkekræft (Ferlay et al., 2010)

Der er 17 % af de mænd og 9 % af de kvinder, der får konstateret modermærkekræft, der dør af sygdommen inden for 5 år (Storm et al., 2011).

Solariebrug øger også risikoen for pladecellekræft, som er en af de to kræfttyper⁶, der betegnes som almindelig hudkræft (IARC, 2012). Derudover øger solariebrug risikoen for øjenskader (Gallagher & Lee, 2006).

---

²Det er første gang i år at rapporten kun omfatter voksne (26-64-årige) danskeres solariebrug. Der findes tre rapporter om "Danskernes solarievaner" fra 2009, 2010 og 2011, som omfatter 15-64-åriges solariebrug (Krarup & Thorgaard, 2010; Darsø et al., 2011; Darsø & Behrens, 2012).

³Darsø & Behrens, 2014.

⁴Den anden form for kræft i huden kaldes "almindelig hudkræft" (basalcellekræft og pladecellekræft).

⁵Udtræk fra NORDCAN for 2007-2011 (Engholm et al., 2013)

⁶Den anden kræfttype, der falder under betegnelsen "Almindelig hudkræft", er basalcellekræft.

Datagrundlag og analyse

Rapporten bygger på data fra en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse foretaget af analyseinstituttet Userneeds i september 2012. Der var 3.224 danskere i alderen 26-64 år, som besvarede spørgeskemaet. I spørgeskemaundersøgelsen blev respondenterne spurgt til deres solariebrug inden for det seneste år (dvs. for perioden september 2011 til september 2012). Solariebrug i denne periode betegnes i rapporten som solariebrug i 2012⁷.

Spørgeskemaundersøgelsen er blevet gennemført hvert år i perioden 2007-2012. Det er første gang i 2012, at vi kun kigger på de 26-64-årige, da information om de 15-25-årige foreligger i en anden rapport. I nærværende rapport er de nyeste data fra 2012 anvendt, og derudover belyses udviklingen for udvalgte nøglevariable i perioden 2007-2012.

I rapporten undersøges det, om der er forskelle i danskernes solarievaner ud fra følgende faktorer: Køn, alder, region, uddannelse og forældrestatus (forældre/ikke-forældre). Det bemærkes, at det ikke er alle tabeller og figurer, der sammenlagt giver 100 %. Dette skyldes afrundingen af decimaler.

Når forskelle omtales i rapporten, er det statistisk signifikante forskelle ($p < 0,05$), der er tale om. I figurer og tabeller er det kun statistisk signifikante forskelle, der er rapporteret. For mere information om metode og statistiske analyser; se rapportens kapitel 7: Metode.

---

⁷ Det samme er gældende for undersøgelser fra de tidligere år. Solariebrug i 2008 er eksempelvis blevet målt ved at spørge respondenter i september 2008 om deres solariebrug inden for det seneste år.

Definitioner

Solariebrugere og hyppigt solariebrug

Alle respondenter, der har brugt solarium inden for de seneste 12 måneder, er kategoriseret som *solariebrugere*. Respondenter, der går i solarium én gang om måneden eller oftere, er desuden blevet kategoriseret som havende et *hyppigt solarieforbrug*.

Ikke-solariebrugere, tidligere solariebrugere og aldrig-solariebrugere

Respondenter, der ikke har brugt solarium inden for de seneste 12 måneder eller aldrig har brugt solarium, er kategoriseret som *ikke-solariebrugere*. *Tidligere solariebrugere* er respondenter, der ikke har brugt solarium inden for de seneste 12 måneder, men som tidligere har brugt solarium, mens *aldrig-solariebrugere* er respondenter, der aldrig har brugt solarium. *Ikke-solariebrugere* er således en samlet betegnelse for *tidligere solariebrugere* og *aldrig-solariebrugere*.

Antal respondenter i de enkelte figurer og tabeller (n)

I samtlige figurer og tabeller angives det, hvor mange respondenter, der indgår i udregningen af procentandele. Når der f.eks. står "n=2.000" betyder det, at procentandelen er udregnet på baggrund af 2.000 respondenter.

Baggrundsvariable

Uddannelse

Respondenterne er blevet stillet følgende spørgsmål: Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse. På baggrund af dette har vi kodet følgende kategorier:

- "Grundskole", der dækker over følgende svarmuligheder:
  - Grundskoleuddannelse (f.eks. folkeskole og realskole)
- "Ungdomsuddannelse", der dækker over følgende svarmuligheder:
  - Erhvervsuddannelse (f.eks. EUD)
  - Gymnasial uddannelse (f.eks. gymnasium, hf, højere handelseksamen eller htx)
- "Kort eller mellemlang videregående uddannelse", der dækker over følgende svarmuligheder:
  - Kort videregående uddannelse (op til 2 år)
  - Mellemlang videregående uddannelse (2-4½ år)
- "Lang videregående uddannelse", der dækker over følgende svarmuligheder:
  - Lang videregående uddannelse (5 år eller mere).

Når variabelen "Uddannelse" inddrages, ekskluderes respondenter, der er lærlinge eller under uddannelse⁸.

---

⁸ Den senest afsluttede uddannelse for studerende/lærlinge er sandsynligvis ikke den højeste uddannelse, de vil opnå. Der kan således argumenteres for, at den senest afsluttede uddannelse for studerende/lærlinge ikke giver et retvisende billede af respondenternes sociale status.

2. Voksne danskeres brug af solarium

26-64-åriges brug af solarium

Tabel 2.1:

- 11 % af de 26-64-årige danskere har været i solarium inden for det seneste år, 40 % er tidligere solariebrugere og 49 % har aldrig brugt solarium.

Figur 2.1:

- Blandt kvinder er der flere solariebrugere end der er blandt mænd (13 % mod 9 %)
- Der er flest under 50 år, der bruger solarium.
- Der er en geografisk forskel i solariebrug. Andelen af solariebrugere er højest i Region Nordjylland og Region Syddanmark (13 %) og lavest i Region Hovedstaden (8 %).
- Andelen, der aldrig har været i solarium, er langt større blandt ikke-forældre end blandt forældre (54 % mod 39 %).
- Andelen af solariebrugere er lavest blandt respondenter med lang videregående uddannelse. Til gengæld er der en tendens til, at andelen af solariebrugere stiger med stigende uddannelsesniveau, når respondenter med hhv. grundskole, ungdomsuddannelse og kort/mellemlang videregående uddannelse anskues.

Hvornår går 26-64-årige i solarium?

Figur 2.2:

- Blandt solariebrugerne er der flest, der brugte solarium i vinterhalvåret fra november 2011 til april 2012. Det lader således til, at flest går i solarium, når det ikke er muligt at få uv-stråling fra den naturlige sommersol i Danmark.

Udviklingen i de 26-64-åriges solariebrug

Figur 2.3:

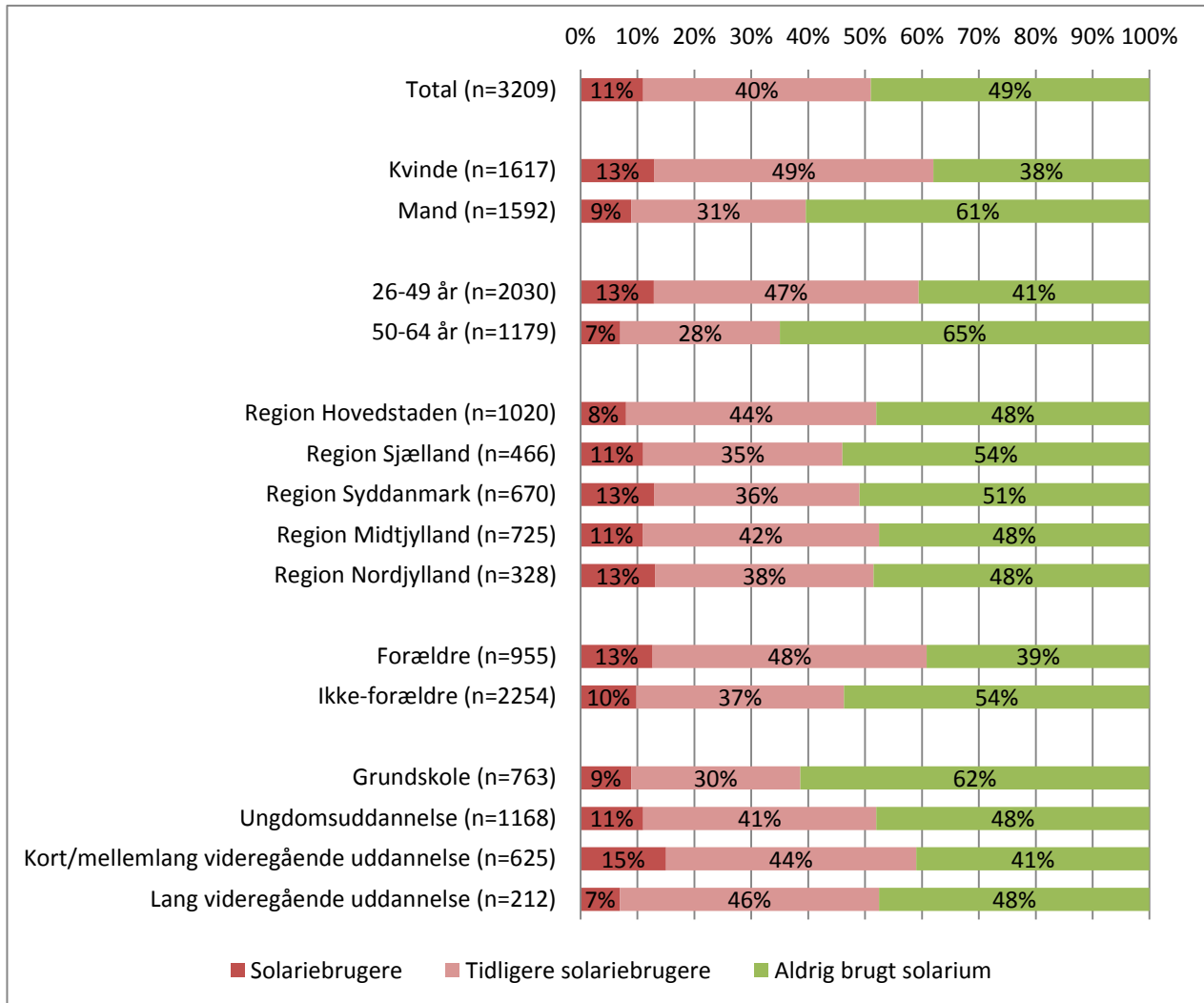
- Andelen af 26-64-årige danskere, der bruger solarium, er halveret fra 22 % i 2007 til 11 % i 2012.

26-64-åriges brug af solarium

Tablet 2.1. *Hvor tit har du brugt solarium inden for de seneste 12 måneder?*

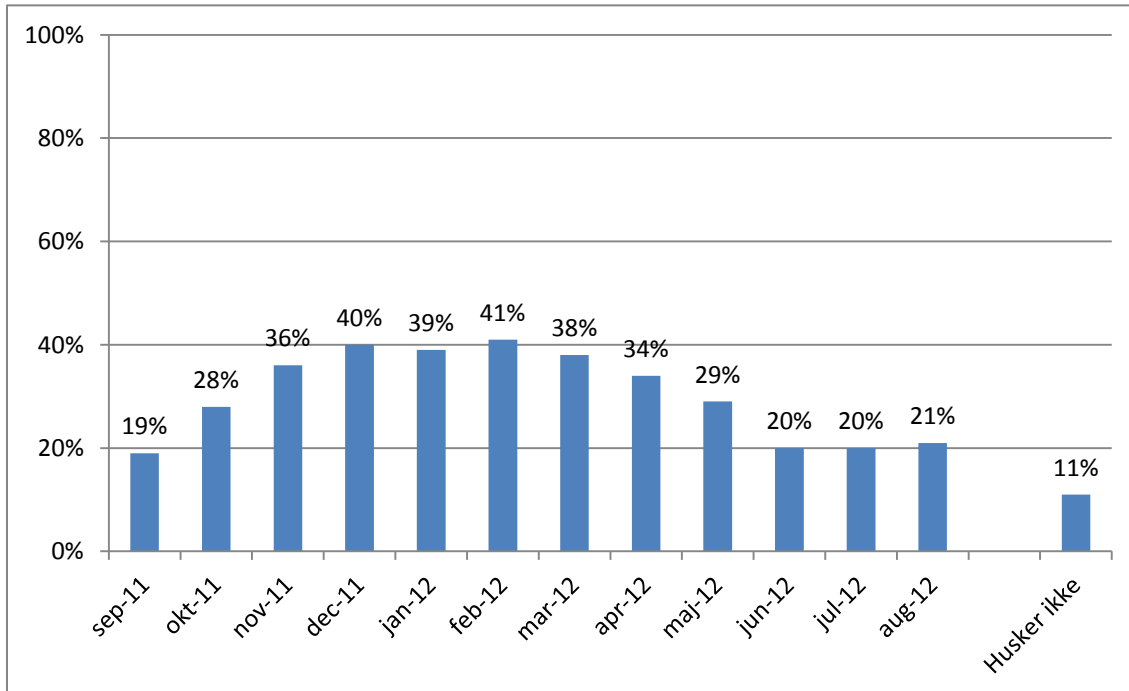
	Andel	
Flere gange ugentligt	1 %	
Ugentligt	1 %	
Flere gange månedligt	2 %	
Månedligt	2 %	
<i>Hyppigt solariebrug (delsum)</i>		6 %
Sjældent solariebrug: 1-11 gange inden for det seneste år	6 %	
<i>Solariebrugere totalt</i>		11 %
Jeg har ikke brugt solarium inden for de seneste 12 måneder, men har tidligere brugt solarium	40 %	
Jeg har aldrig brugt solarium	49 %	
<i>Ikke-solariebrugere totalt</i>		89 %
Ved ikke	1 %	
Total	100 % (n=3.224)	

Figur 2.1. Andelen af solariebrugere, tidligere solariebrugere og aldrig-solariebrugere - fordelt på køn, alder, region, forældrestatus og uddannelse.

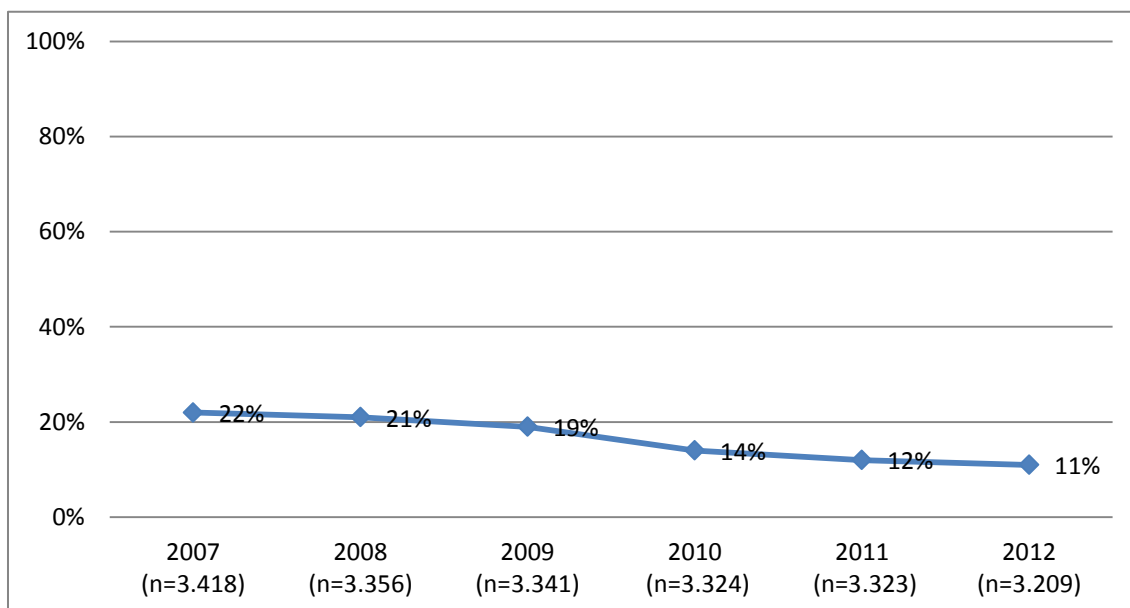
Hvornår går de 26-64-årige i solarium?

Figur 2.2. Hvilke måneder har du brugt solarium inden for de seneste 12 måneder? (Angiv gerne flere svar). Blandt nuværende solariebrugere i alderen 26-64 år (n=342).

Udviklingen i de 26-64-åriges solariebrug

Figur 2.3. Udviklingen i andelen af 26-64-årige respondenter, der har været i solarium inden for de seneste 12 måneder fra 2007 til 2012.

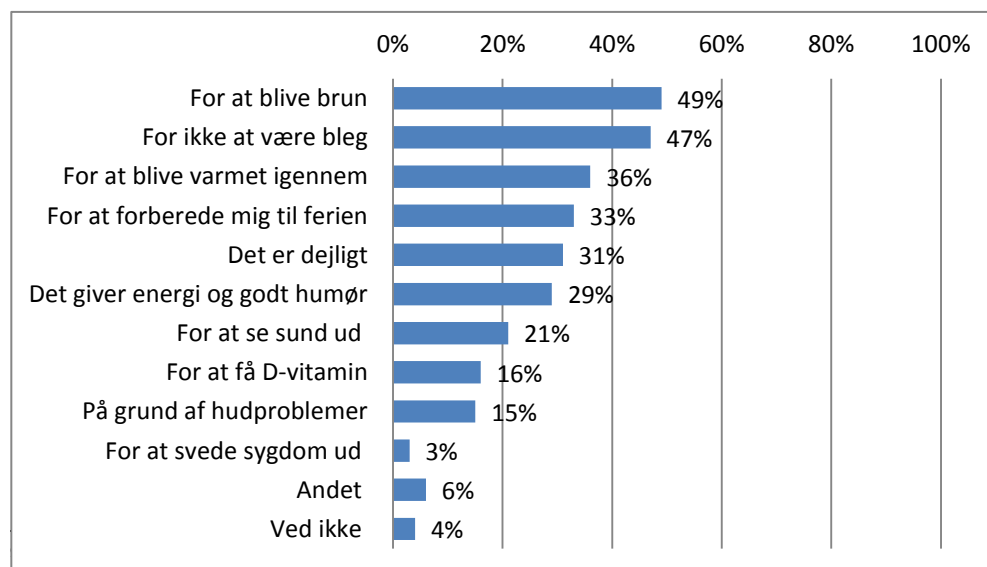
3. Årsager til solariebrug

Figur 3.1

- Ønsket om en solbrun kulør er den primære årsag til, at voksne går i solarium: Halvdelen af de 26-64-årige solariebrugere angiver, at de bruger solarium for at blive brune (49 %) og for ikke at være blege (47 %).
- Solariebrugerne oplever også velvære ved at gå i solarium: 36 % angiver, at de går i solarium for at blive varmet igennem, mens 31 % angiver, at det er dejligt, og 29 % angiver, at det giver energi og godt humør.
- Studier viser, at forbruning i solariet forud for en solferie giver så godt som ingen beskyttelse mod de DNA-skader, huden får af solen (IARC, 2006). WHO anslår, at den farve man får fra forbruning i solariet svarer til en solcreme med faktor 2-3 – dvs. det er en meget begrænset beskyttelse (WHO, 2010)
  - 33 % af de 26-64-årige solariebrugere angiver, at de bruger solarium for at forberede sig til ferien.
- Det er kun UVB-stråling, der danner D-vitamin i huden, og der er stor forskel på, hvor meget UVB-stråling, der er i solarier. Desuden får man store mængder UVA-stråling, der ikke har betydning for D-vitaminsdannelsen. Miljøstyrelsen, DMI, Dansk Dermatologisk Selskab, Sundhedsstyrelsen og Kræftens Bekæmpelse fraråder brug af solarium som kilde til D-vitamin*.
  - 16 % af de 26-64-årige solariebrugere angiver, at de bruger solarium for at få D-vitamin

* Miljøstyrelsen, DMI, Dansk Dermatologisk Selskab, Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse (2012): Faktaark om solarium. Kan hentes fra www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → Faktaark.

Figur 3.1. Hvorfor bruger du solarium? (angiv gerne flere svar⁹). Blandt nuværende solariebrugere (n=342).

4. Solskoldninger efter solariebesøg

Tabel 4.1:

- Solskoldninger øger risikoen for modernærkekræft (Gandini et al., 2005). Derfor er det interessant at undersøge, hvor mange solariebrugere, der oplever solskoldninger i solariet.
- 5 % af de nuværende solariebrugere har oplevet at blive solskoldet efter et solariebesøg inden for de seneste 12 måneder.

Tabel 4.1. *Hvor mange gange er du blevet forbrændt/solskoldet de seneste 12 måneder i Danmark i et solarium? (Ved forbrændt/solskoldet forstås enhver form for rødme, ubehagelighed, smerte eller blære på huden, der varer længere end 12 timer efter ophold i solen). Blandt solariebrugere (n=342).*

	Andel
3-5 gange	1 %
1-2 gange	4 %
Solskoldet total	5 %
Ingen solskoldninger i solarium	95 %
Total	100 %

Der er ingen sammenhæng mellem solskoldning i solarium og køn, alder, region, uddannelse og forældrestatus.

5. Forældres holdning til deres barns solariebrug

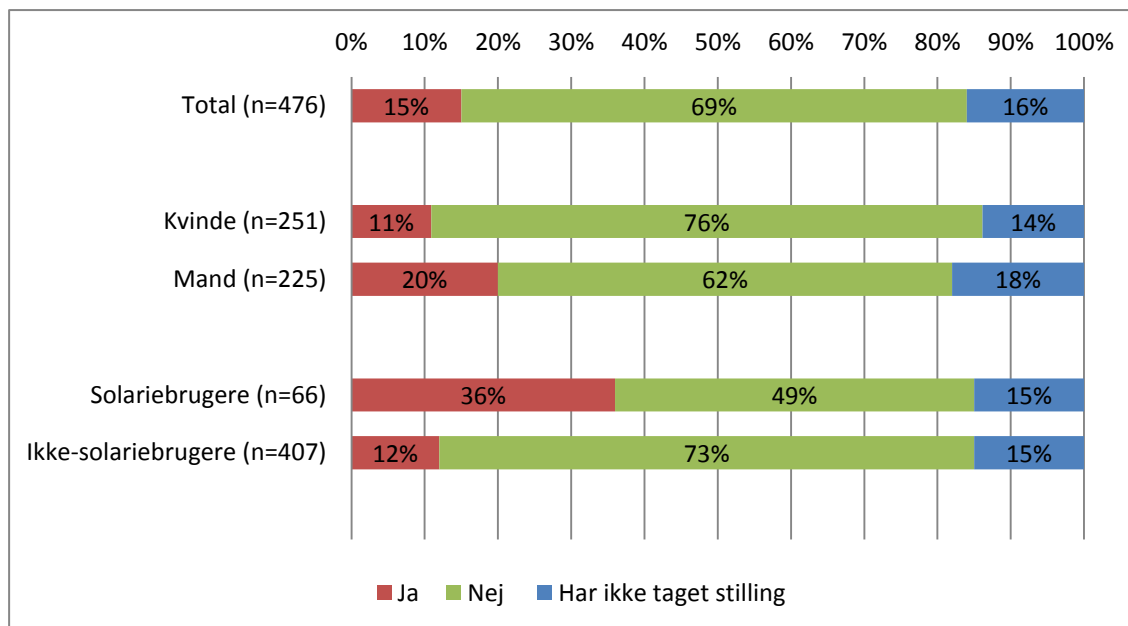
Figur 5.1.

- Børn og unge er særligt udsatte, når de udsættes for uv-stråling i f.eks. solarieret (Autier & Boyle, 2008). Derfor har vi spurgt de respondenter, der har børn i alderen 12-17 år, om deres holdninger til solariebrug hos deres børn.
- 15 % af de 26-64-årige respondenter, der er forældre, angiver, at deres ældste barn i alderen 12-17 år gerne må gå i solarium.
- På trods af, at flere kvinder end mænd går i solarium, er det især fædre, der ikke har noget imod, at deres barn går i solarium. Blandt fædre angiver 20 %, at deres barn gerne må gå i solarium sammenlignet med 11 % af mødre.
- Det tyder på, at forældres egen adfærd har stor betydning for, hvilke rammer, der opsætter for deres børns adfærd. Det er nemlig særligt de forældre, der selv er solariebrugere, der angiver, at deres barn gerne må gå i solarium (36 % mod 12 % af de ikke-solariebrugende forældre).
- Én ud af seks forældre (16 %) har ikke taget stilling til, hvorvidt deres barn mellem 12 og 17 år må gå i solarium.

Figur 5.2.

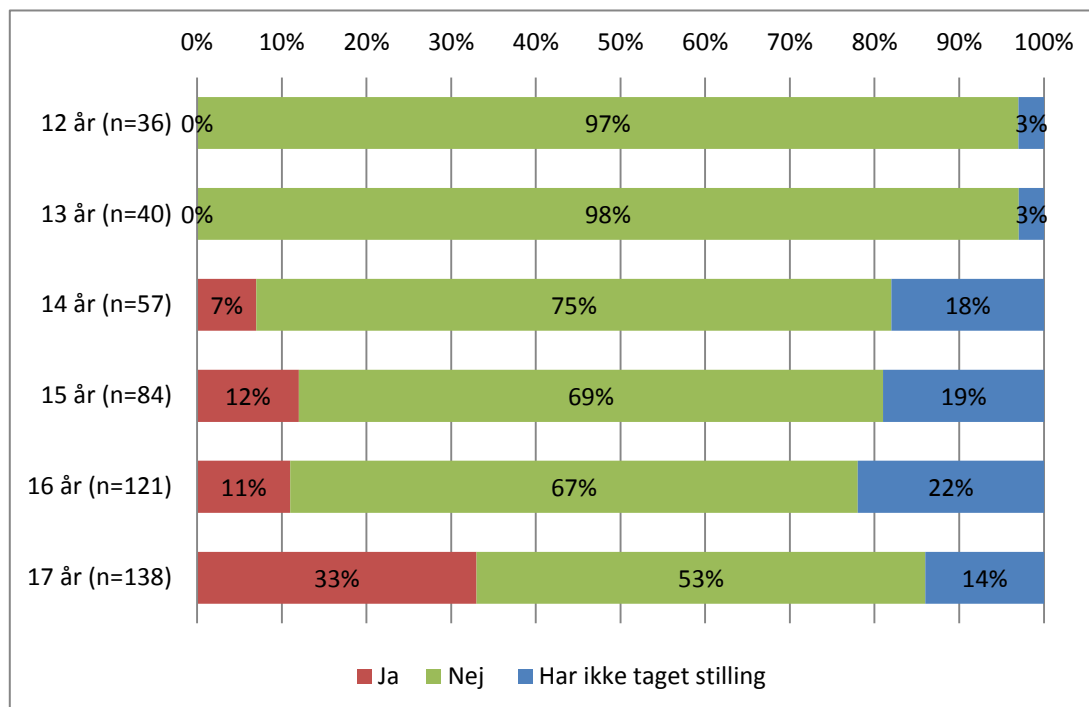
- Forældres villighed til at lade deres barn gå i solarium stiger, jo ældre barnet er. F.eks. er der ingen af de forældre, der har børn på 12 år og 13 år, der vil lade deres barn gå i solarium, mens en tredjedel (33 %) af de forældre, hvis barn er 17 år angiver, at deres barn gerne må bruge solarium.

Figur 5.1. Må dit ældste barn bruge solarium? Blandt respondenter, der har angivet, at de har børn i alderen 12-17 år, som bor helt eller delvist hos dem. Fordelt på køn og solariebrug*.

*Ingen forskel ift. alder, region og uddannelse.

Figur 5.2. Må dit ældste barn bruge solarium? Blandt respondenter, der har angivet, at de har et barn i alderen 12-17 år, som bor helt eller delvist hos dem. Fordelt på barnets alder.

6. Holdning til en aldersgrænse på 18 år for solariebrug

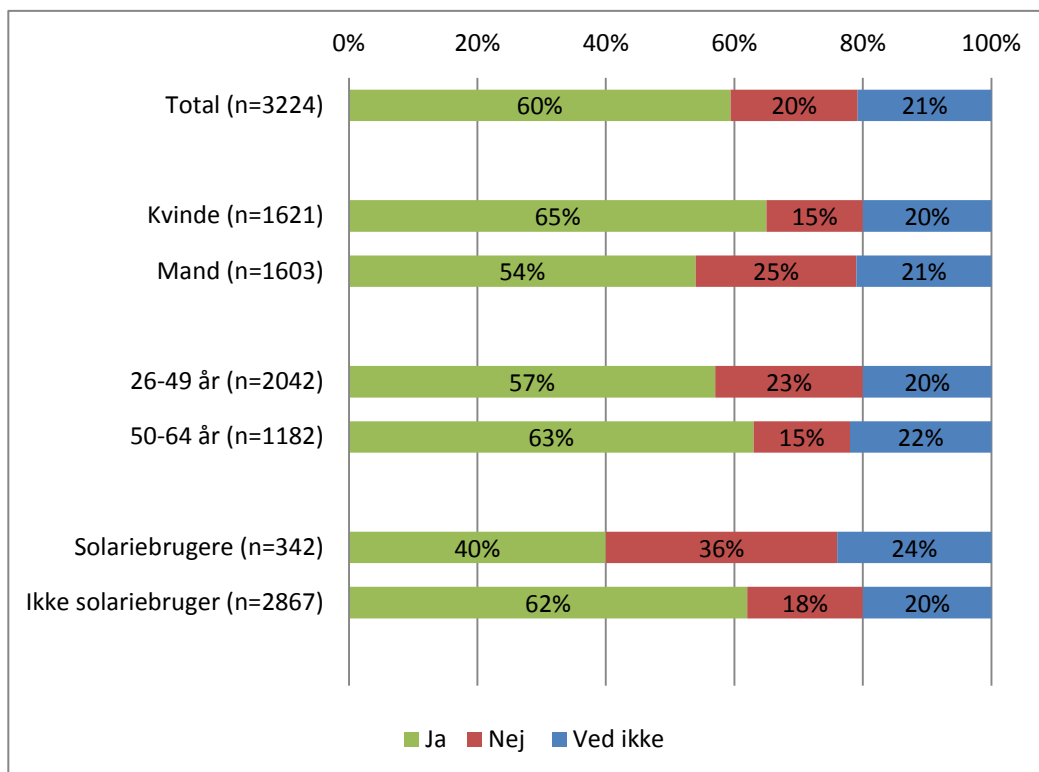
Figur 6.1.

- I Danmark er der ingen lovgivning, der forbyder børn og unge at gå i solarium. En aldersgrænse på 18 år er allerede blevet indført eller på vej til at blive indført i mange af de europæiske lande (Tyskland, Norge, Østrig, Belgien, Frankrig, Spanien, Portugal, Finland, Italien, Irland, England, Scotland, Wales, Island og Sverige), ligesom det også gør sig gældende i Australien og dele af USA og Canada (Sinclair & Makin, 2013).
- Seks ud af ti 26-64-årige danskere (60 %) mener, at det skal være forbudt for børn og unge under 18 år at gå i solarium. Kun 20 % er direkte imod indførelsen af en aldersgrænse, mens 21 % er i tvivl.
- På trods af, at andelen af solariebrugere er større blandt kvinder end blandt mænd, er det især kvinderne, der bakker op om aldersgrænse på 18 år for solariebrug.
- Der er flere blandt de 50-64-årige end blandt de 26-49-årige, der går ind for en aldersgrænse.
- Ikke overraskende er der flere ikke-solariebrugere end solariebrugere, der går ind for en aldersgrænse på 18 år, men det er bemærkelsesværdigt, at der alligevel er 40 % af de 26-64-årige solariebrugere, der bakker op om en aldersgrænse.

Figur 6.2.

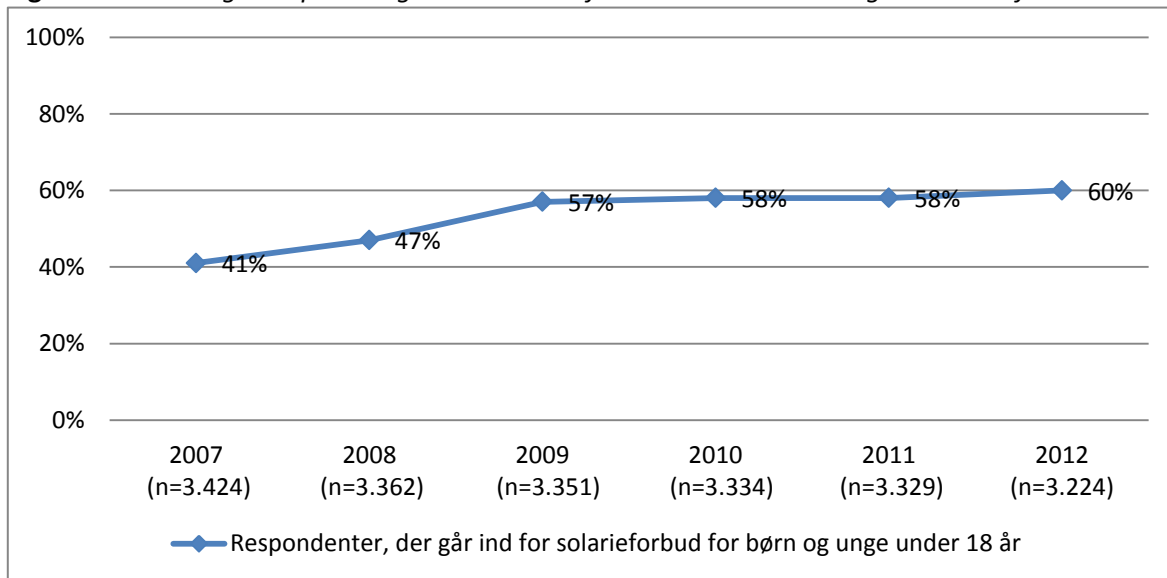
- De 26-64-åriges opbakning til en aldersgrænse på 18 år for solariebrug er steget fra 41 % i 2007 til 60 % i 2012.

Figur 6.1. Mener du, at det skal være forbudt for unge under 18 år at gå i solarium? Fordelt på køn, alder og hvorvidt respondenterne selv bruger solarium.

Ingen forskel ift. region, forældrestatus eller uddannelse.

Figur 6.2. Udviklingen i opbakningen til et solarieforbud blandt 26-64-årige danskere fra 2007-2012.

7. Metode

Dataindsamlingen, der danner grundlag for denne rapport, er gennemført af analyseinstituttet Userneeds for Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne. Userneeds har været ansvarlig for dataindsamlingen, som er foretaget fra d. 5. september 2012 til og med d. 10. oktober 2012. Dataindsamlingen er foregået gennem et internetbaseret spørgeskema (CAWI¹⁰). Der var 3.224 danskere i alderen 26-64 år, som besvarede spørgeskemaet. Al information om respondenterne er selvrapporteret.

Repræsentativitet

Data udgør et nationalt repræsentativt¹¹ udsnit af den danske befolkning mellem 26 og 64 år. For at opnå repræsentative data er dataindsamlingen foregået ved brug af kvoter. Kvoter er en sammensætning af data – f.eks. mænd i alderen 26-49 år – der svarer til den nationale sammensætning. Hvis vi eksempelvis forestiller os, at mænd i alderen 26-49 år udgør 27 % af hele den danske befolkning i alderen 26-64 år – så skal 27 % af datasættet udgøres af mænd i alderen 26-49 år. Oplysninger om den nationale fordeling af de enkelte kvoter er hentet fra Danmarks Statistik.

Arbejdet med kvoter sikrer et nationalt repræsentativt datasæt, og det har derfor ikke været nødvendigt at vægte data. Der blev anvendt en tolerance på 5 % afvigelse, forstået som, at antallet af respondenter i de enkelte kvoter maksimalt måtte afvige 5 % fra den nationale sammensætning på køn og alder.

Tabel 7.1. Oversigt over fordelingen af stikprøven sammenlignet med fordelingen i befolkningen på alder og køn.

	Mænd		Kvinder	
	26-49 år	50-64 år	26-49 år	50-64 år
Stikprøve	1.011	592	1.031	590
Danmarks statistik	1.013	605	999	607
Reel afvigelse	2	13	32	17
Afvigelse i %	0,1 %	2,1 %	3,2 %	2,8 %

Svarprocent

Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagne ønskede besvarelser fra ca. 4.000 danskere i alderen 15-64 år. Der er i denne rapport udelukkende anvendt data for de 26-64-årige (n=3.224). Før alle kvoter blev opfyldt, endte Userneeds med at have sendt invitationer ud til i alt 28.898 personer. 91 % af disse personer var medlemmer af Userneeds' Danmarkspanel, mens de resterende 9 % var medlemmer af Userneeds' samarbejdspartners panel.

¹⁰ CAWI = Computer Assisted Web Interviewing.

¹¹ Repræsentativt i forhold til køn og alder.

I alt 5.916 respondenter påbegyndte spørgeskemaet (svarprocent = 20 %). Ud af de 5.916 personer, der påbegyndte spørgeskemaet, besvarede 4.842 personer hele spørgeskemaet (svarprocent = 17 %). Ud af de 4.842, der besvarede hele spørgeskemaet, var der 826 respondenter, der blev ekskluderet, fordi den kvote, de indgik i allerede var opfyldt, eller fordi de ikke var i alderen 15-64 år.

Det endelige datasæt på 4.016 indeholdt respondenter i alderen 15-64 år. Til denne kortlægning blev de 15-25-årige ekskluderet (n=792), hvilket medførte, at det endelige datagrundlag var 3.224 respondenter.

Tabel 7.2. Svarprocenter		
	Antal personer (svarprocent)	Frafald
Inviterede til undersøgelsen	28.898	22.982 besvarede ikke spørgeskemaet
Respondenter, der har påbegyndt spørgeskemaet	5.916 (20 %)	1.074 besvarede ikke hele spørgeskemaet
Respondenter, der har besvaret hele spørgeskemaet	4.842 (17 %)	826 blev ekskluderet (uden for målgruppen 15-64 år eller opfyldt kvote)
Respondenter i det store datasæt (15-64 år)	4.016	792 respondenter mellem 15-25 år frasorteres, da denne aldersgruppe ikke indgår i målgruppen for denne rapport.
Respondenter i det endelige datasæt mellem 26-64 år	3.224	

Statistiske analyser

Alle analyser er blevet gennemført i PASW Statistics 18.0. Til alle analyser er der blevet anvendt χ^2 -tests med et 95 %-konfidensinterval for at vurdere, om der er forskel mellem grupper (f.eks. mellem mænd og kvinder eller mellem 26-49-årige og 50-64-årige). En p-værdi på <0,05 anses for statistisk signifikant. Når forskelle omtales i rapporten, er det statistisk signifikante forskelle, der er tale om.

Spørgsmål til undersøgelsen, datagrundlag, metode m.v. kan rettes til Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne) ved analyse- og evalueringskonsulent Christine Lind Behrens (behrens@cancer.dk).

Litteraturliste

Autier P, Boyle P (2008): Artificial ultraviolet sources and skin cancers: rationale for restricting access to sunbed use before 18 years of age. *Nature Clinical Practice Oncology* 2008;5(4):179-179.

Boniol M, Autier P, Boyle P, Gandini S (2012): Cutaneous melanoma attributable to sunbed use: systematic review and meta-analysis. *BMJ* 345:e4757

Darsø L, Krarup, AF, Behrens CL, Thorgaard, C, Schmidt, L (2011). Danskernes solarievaner 2010. Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden. Kan hentes fra www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → Rapporter.

Darsø L & Behrens CL (2012). Danskernes solarievaner 2011 – en kortlægning. Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden. Kan hentes fra www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → Rapporter.

Darsø L & Behrens CL (2014). Børn og unges solarievaner 2012 – en kortlægning. Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden. Kan hentes fra www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → Rapporter.

Engholm G, Ferlay J, Christensen N, Johannesen TB, Klint Å, Køtlum JE, Milter MC, Ólafsdóttir E, Pukkala E, Storm HH (2013): NORDCAN: Cancer Incidence, Mortality, Prevalence and Survival in the Nordic Countries, Version 5.1 (April 2013). Association of the Nordic Cancer Registries. Danish Cancer Society. Available from <http://www.ancre.nu>, accessed on 29/04/2013.

Ferlay J, Shin HR, Bray F, Forman D, Mathers C, Parkin DM (2010): GLOBOCAN 2008. Cancer Incidence and Mortality Worldwide. IARC CancerBase 10 [internet-database]: 2010. Link: <http://globocan.iarc.fr/>

Gallagher RP, Lee TK (2006): Adverse effects of ultraviolet radiation: A brief review. *Progress in Biophysics and Molecular Biology* 92 (2006) 119–131.

Gandini S, Sera F, Cattaruzza MS, Pasquini P, Picconi O, Boyle P et al. (2005): Meta-analysis of risk factors for cutaneous melanoma: II. Sun exposure. *Eur J Cancer* 2005 Jan;41(1):45-60.

IARC (2006): The association of use of sunbeds with cutaneous malignant melanoma and other skin cancers: A systematic review. *Int. J. Cancer*: 120, 1116–1122 (2006).

IARC (2010): Agents classified by the IARC monographs, Volumes 1-100. International Agency for Research on Cancer (IARC), World Health Organization (WHO). Last updated 27/10 2010.

IARC (2012): Radiation: Volume 100 D – a review of human carcinogens. . International Agency for Research on Cancer (IARC), World Health Organization (WHO).

Krarup AF & Thorgaard C (2010). Danskernes solarievenyer 2009. Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden. Kan hentes fra www.skrunedforsolen.dk under "Forskning og evaluering" → Rapporter.

Sinclair C, Makin JK (2013): Implications of lessons learned from tobacco control for tanning bed reform. *Prev Chronic Dis* 2013;10:120186.

Storm HH, Kejs AMT, Engholm G (2011): Improved survival of Danish cancer patients 2007-2009 compared with earlier periods. *Dan Med Bul* 2011;58(12):A4346.

WHO (2010): Sunbeds, tanning and UV exposure. WHO Factsheet no. 287. Interim revision April 2010. Hentet d. 30. September 2013 fra: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs287/en/>

I denne rapport kortlægges voksne danskernes solarievaner i 2012. Rapporten er baseret på data fra en spørgeskemaundersøgelse blandt 3.224 respondenter i alderen 26-64 år. Undersøgelsen er nationalt repræsentativ på køn og alder og blev gennemført i september 2012.

Rapporten kortlægger bl.a., hvor mange voksne danskere, der går i solarium og hvad der karakteriserer hhv. solariebrugere, tidligere solariebrugere og aldrig-solariebrugere. Derudover belyses respondenternes begrundelse(r) for at anvende eller ikke at anvende solarium og deres holdning til et solarieforbud for unge under 18 år. I rapporten belyses også udviklingen i andelen af voksne solariebrugere i perioden 2007-2012.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse og TrygFondens Solkampagnes evalueringsenhed, CEDS (Center of Excellence for evaluering og monitorering under den Danske Solkampagne).

**Kræftens Bekæmpelse og
TrygFondens Solkampagne**

Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Tlf.: 3525 7500
www.cancer.dk